Lieta Nr. C12143913

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī 2014.gada 28.janvārī

Daugavpils tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Šteine

ar sekretāri I.Ragini

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2013.gada 7.maijā /pers. C/ pārstāvis zvērināts advokāts Jānis Radionovs cēla prasību pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu, norādot, ka kopdzīvē ar atbildētāju 2011.gada 13.septembrī piedzima dēls /pers. F/. Puses dzīvo atsevišķi, atbildētājs dzīvo ārzemēs. No 2012.gada atbildētājs labprātīgi maksāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai, bet pakāpeniski uzturlīdzekļu summa samazinājās, par 2013.gada aprīli nav maksājis vispār. Prasītājas ikdienas izdevumi mēnesī ir apmēram Ls 372,99, ienākumi Ls 210-272. Uzskata, ka atbildētāja mantiskais stāvoklis ļauj maksāt uzturlīdzekļus, jo atbildētājs strādā ārzemēs. Ņemot vērā Augstākās tiesas 2007.gada spriedumā lietā Nr./numurs/, PAC/numurs/ norādīto par atbildētāja darbaspējām, kas iever konkrētas personas vecumu, izglītību, darba pieredzi, veselības stāvokli un citus personību raksturojošus faktus, prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ls 200 mēnesī.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, prasītājas pārstāvis lūdza piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai Ls 200 mēnesī un piedzīt tiesāšanās izdevumus Ls 145 , kas radušies par advokāta palīdzības saņemšanu.

Tiesas noteiktajā termiņā atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesniedzis.

2013.gada 13.decembrī prasītājas pārstāvis iesniedza prasības pieteikuma grozījumus (lietas 44.lapa), norādot, ka atbildētājs atrodas Ukrainā, viņa ienākumi nav zināmi, uzturlīdzekļus nav maksājis kopš 2013.gada aprīļa. Ministru kabineta noteikumi Nr.3478 paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru un noteikumi Nr.1096 nosaka minimālo mēneša darba algu. Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punktu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.348 un Nr.1096, pārstāvis lūdza piedzīt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturēšanai saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.348 un Nr.1096.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis zvērināts advokāts Jānis Radionovs prasību uzturēja pēc prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, lūdza prasību apmierināt grozījumu redakcijā un lūdza piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērnam /pers. F/ 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2013.gada 7.maija un turpinot līdz bērna 7 gadu vecumam, un pēc 7 gadu vecuma - 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadībai, kā arī piedzīt tiesas izdevumus Ls 145. Papildus paskaidroja, ka pēc prasības celšanas atbildētājs nav piedalījies bērna uzturēšanā, atbildētājs dzīvo Ukrainā, viņa ienākumi nav zināmi, tādēļ vēlas piedzīt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Uz tiesas sēdi atbildētājs /pers. D/ neieradās, nekādi iesniegumi un lūgumi netika saņemti. Par lietas izskatīšanas vietu un laiku atbildētājam tika paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta prasībām, nosūtot tiesas pavēsti pēc atbildētāja deklarētās dzīves vietas (lietas 48.-49.lapa) un pēc prasības pieteikumā norādītās adreses. Tieslietu ministrijas Tiesiskās sadarbības departamenta tiesu sadarbības nodaļas 2013.gada 24.septembra paziņojumā norādīts, ka dokumenti adresātam tika izsniegti 2013.gada 30.jūlijā saskaņā ar Apvienotās Karalistes normatīvajiem aktiem (lietas 38.-39.lapa).

2014.gada 27.janvārī saņemts zvērinātas advokātes Ritas Jurevičas, kas atbildētājam sniedz juridisko palīdzību (lietas 47., 53.-54.lapa), iesniegums, kurā norādīja, ka nevar ierasties uz tiesas sēdi sakarā ar aizņemtību citā tiesas sēdē. Atbildētājs /pers. D/ neatrodas Latvijā, bet Ukrainā Kijevā. Sakarā ar nemieriem Ukrainā, viņam nav iespējams atbraukt uz tiesas sēdi un viņš lūdza paziņot tiesai, ka piekrīt lietas izskatīšanai bez viņa klātbūtnes. Atbildētājam ir zināms, ka prasītāja ir grozījusi prasību un lūgusi piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Šādam uzturlīdzekļu apmēram iebildumu nav. Lūdza izskatīt lietu bez viņas klātbūtnes.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu tiesa uzskatīja par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja un zvērinātas advokātes klātbūtnes.

Uzklausījusi prasītājas pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešo daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas

ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Dzimšanas apliecības kopija (lietas 9.lapa) apstiprina, ka 2011.gada 13.septembrī dzimušā /pers. F/ vecāki ir /pers. D/ un /pers. C/.

Ar dzīvesvietas deklarēšanas izziņām (lietas 10.-11.lapa) un prasītājas pārstāvja paskaidrojumu ir pierādīts, ka /pers. F/ dzīvo kopā ar māti /pers. C/. Līdz ar to atbildētāja pienākums ir uzturēt bērnu.

Laulības apliecības kopija apstiprina, ka pēc laulības noslēgšanas 2013.gada 11.oktobrī prasītājas uzvārds ir /pers.C/.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasītāja lūdza piedzīt likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru nodrošināt ir katra vecāka pienākums, neatkarīgi no mantas stāvokļa. Līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un spējas uzturēt bērnus.

Prasītājas pārstāvis lūdza piedzīt uzturlīdzekļus no prasības iesniegšanas dienas, atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka uzturlīdzekļus ir maksājis labprātīgi, tādēļ uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no 2013.gada 7.maija.

Ievērojot bērna vecumu un intereses, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma, un no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenami uzturlīdzekļi bērnam /pers. F/ 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2013.gada 7.maija un turpinot līdz bērna 7 gadu sasniegšanai, tas ir, līdz 2018.gada 12.septembrim, un 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2018.gada 13.septembra un turpinot līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu uz lietas izskatīšanas dienu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*. Līdz ar to uzturlīdzekļu minimālais apmērs bērnam vecumā līdz 7 gadu sasniegšanai ir EUR 80 mēnesī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā ir taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītājas pārstāvis lūdza piedzīt no atbildētāja prasītājas labā Ls 145, kas ir izdevumi par advokāta palīdzības saņemšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas d) punktu ar lietas vešanu saistītie izdevumi – izdevumi advokāta palīdzības samaksai ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā [..]

Tā kā pierādījumi par šādiem izdevumiem netika iesniegti, tad lūgums par tiesāšanās izdevumu piedziņu ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Nosakot valsts nodevas apmēru, kura ir piedzenama no atbildētāja valsts labā, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (80EURx12 mēneši = EUR 960).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu par prasību naudas summā līdz 2134 *euro* valsts nodeva ir 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro* (15%x960=EUR 144).

Izziņa par tiesas izdevumiem (lietas 2.lapa) apstiprina, ka izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu ir EUR 8,02.

Tādejādi no atbildētāja valsts labā ir piedzenama valsts nodeva EUR 144 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 8,02.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu tiesa nosaka atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193.-195., 204.^{1}pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, /pers. C/, /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērnam /pers. F/, /personas kods/, dzimušam 2011.gada 13.septembrī, 25% (divdesmit piecus procentus) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2013.gada 7.maija un turpinot līdz 2018.gada 12.septembrim, un 30% (trīsdesmit procentus) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2018.gada 13.septembra un turpinot līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. D/, /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 144 (viens simts četrdesmit četri *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 8,02 (astoņi *euro* 02 *centi*).

Noraidīt prasījumu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Noteikt/pers.D/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 29.janvāra, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.